

Svar på skriftligt spörsmål SSS 402/2017 rd

Svar på skriftligt spörsmål om statsbolagets Fortum Abp:s energiinvesteringar

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 402/2017 rd undertecknat av riksdagsledamot Hanna Halmeenpää/gröna m.fl.:

Ämnar regeringen i egenskap av majoritetsägare i Fortum Abp vidta åtgärder så att Fortum följer det mål som anges i bolagets strategi att övergå till en ren, hållbar och modern energiproduktion och

har man i regeringens ägarstyrningsenhet bedömt hur Fortums köp av Uniper och Fennovoima samt Fortums övriga energiproduktion med kopplingar till Ryssland eller som är belägen i Ryssland påverkar Fortums potentiella landsrisk i Ryssland som kan uppstå via energimarknaden?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Fortums strategi består av fyra tillväxtområden. Bolagets första och viktigaste mål är att utveckla produktiviteten och branschstrukturen inom energiproduktionen. Det nästviktigaste målet är tillväxt genom att erbjuda hållbara energilösningar för städerna. Det tredje och fjärde tillväxtområden siktar till att säkerställa konkurrenskraften på lång sikt i framtidens energisystem vilka utgörs av ökad sol- och vindkraft samt skapande av nya energiaffärsverksamheter.

Fortum har delat in genomförandet av strategin i två faser. Under strategins första fas är målet att maximera kassaflödet genom nya investeringar. Målet ska uppnås genom att delta i konsolideringen av elproduktionen i Europa och utveckla hållbara lösningar för städerna. Detta betyder att åtminstone ett betydande företagsköp genomförs. Som investeringskrav för den första fasen ställde bolaget det befintliga kassaflödet, affärsverksamheten inom Fortums kärnkompetensområden inom elproduktion och ett läge som är geografiskt nära den nuvarande hemmamarknaden. Köpet av Uniper uppfyller dessa investeringskriterier och därvid tillgodoser målen för Fortums strategi.

Enligt Fortums strategi används kassaflödet som bildas under den första fasen för att genomföra dividendpolitiken samt för investeringar som ska säkerställa konkurrenskraften på lång sikt. Dessa investeringar är bland annat investeringar i förnybar energi, nya konsumentlösningar och utvecklingen av nya energilösningar. Bolaget har redan framskridit genom att investera i vindkraft på sin hemmamarknad i de nordiska länderna och Ryssland samt i solkraft i Indien. Fortums insatser i förnybar och utsläppsnålproduktion, cirkulär ekonomi och urbana lösningar har under åren 2012–2017 uppgått till sammanlagt cirka 4 miljarder euro. På denna skala är investeringen i Fennovoima som lyfts fram i det skriftliga spörsmålet är mycket liten.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 402/2017 rd

Till skillnad från det som antyds i det skriftliga spørsmålet, ändras inte Fortums vision ”For a cleaner world” i och med köpet av Uniper. Fortum strävar fortfarande efter att minska utsläppen i samband med att man byter energikällor i Europa. Fortum anser att bytet av energikällor kräver såväl minskade utsläpp som leveranssäkerhet. Köpet strider således inte mot bolagets strategi, utan kassaflödet som den ger upphov till är avsett att möjliggöra investeringarna som krävs under strategins andra fas och således skapa en tillväxtgrund för framtiden. Fortum förväntar sig att investeringen i Uniper ger bra avkastning som i sin tur skulle bidra till att utveckla och genomföra hållbara energilösningar utan att äventyra den konkurrenskraftiga utdelningen.

Uniper är en europeisk elproducent med en mångsidig produktionsstruktur och stor vattenkraftskapacitet. Unipers produktionskapacitet uppgår till sammanlagt 38 GW. Produktionen består till 30 procent av kolkraft, cirka 50 procent av gaskraft och cirka 20 procent av vatten- och kärnkraft. Unipers vattenkraftskapacitet är 3,6 GW, vilket är mera än Finlands hela vattenkraftskapacitet (cirka 3,1 GW). Köpet skulle således utgöra en betydande bidrag till Fortums koldioxidfri produktion.

Staten i egenskap av aktieägare är medveten om riskerna förknippade med affärsverksamhetsmiljön i Ryssland. Fortum har dock gedigen erfarenhet av affärsverksamhetsmiljön i Ryssland; bolaget har verkat framgångsrikt i Ryssland i cirka 60 år. År 2016 producerade Fortums verksamhet i Ryssland cirka en fjärdedel av Fortums omsättning och 30 procent av det jämförbara resultatet. I och med köpet av Uniper växer Fortums verksamhet i Ryssland absolut, men inte relativt. Rysslands reform av elmarknaden, som frigjorde elproduktionen och erbjöd placerare som byggde ut ny kapacitet garanterad avkastning, har avlöpt helt enligt förväntningarna. Fortum investerade i Ryssland som en del av denna reform och slutförde sitt investeringsprogram år 2016. Bolaget uppnådde de ekonomiska målen för affärsverksamheten i Ryssland i början av 2017.

Fortums ägarandel i Fennovoima är 6,6 procent. I förhållande till Fortums balans och investeringar är andelen liten och aktieinnehavet har inga samband med Fortums affärsverksamhet i Ryssland. Fortum har en lång erfarenhet och en mycket högklassig kompetens av varje skede i kärnkraftens livscykel, vilket bolaget tillhandahåller Fennovoima och andra kärnkraftsaktörer enligt kommersiella villkor.

Staten är majoritetsägare i Fortum, som är ett börsnoterat bolag. I ägarstyrningen följs aktiebolagslagen och god förvaltningssed, enligt vilka bolagsstämman tillsätter bolagsstyrelsen och styrelsen styr och övervakar bolagets sittande ledning. Såväl bolagets strategiska riktlinjer som företagsköp och placeringar hör i enlighet med aktiebolagslagen och principerna för god förvaltningssed till bolagsledningens och styrelsens ansvarsområde.

Helsingfors 23.10.2017

Näringsminister Mika Lintilä